

EDİTÖRÜN NOTU

Değerli okurlar,

Geçmişten bugüne, bugünden geleceğe bakış açısıyla; tarih, kültür, uluslararası ilişkiler ve bilişim gibi farklı konularda hazırlanan özgün çalışmaları içeren bu yeni sayımızla tekrar sizlerle birlikteyiz. Bu sayımızda özgün yazıların yanı sıra bir de kitap incelemesine yer verdik.

İlk olarak Prof. Dr. Turgay Uzun, Türk demokrasisi açısından çok önemli bir dönem olan, 1946-1950 döneminde yaşananları “Türkiye’de Çok Partili Hayata Geçiş Süreci: 1946-1950” başlıklı çalışmasında ele almaktadır. Uzun, parlamenter demokrasi ile ilgili kültür ve geleneklerin temellerinin atıldığı, birçok politik usul ve yöntemin oluşmaya başladığı bu yılların iyi analiz edilmesinin, demokratik hayata ilişkin sorunların giderilmesine ve Türk demokrasisinin düzeyini yükseltilmesine olumlu etkiler yapacağını belirtmektedir. Sonuç bölümünde 27 Mayıs darbesine de değinen Uzun, darbenin anayasal ve yasal düzenlemelerle sivil alan karşısında orduya ait bir alan yaratarak ordunun kendine has dokunulamaz ve kontrol edilemez bir alana sahip olmasını sağladığını söylemektedir.

Mahmut Şen ise “Filistin Sorununa Neorealist Bir Bakış” başlıklı çalışmasında, Filistin sorununu “neorealist” bir çerçevede ele alarak, “Filistin sorununda çözümsüzlük neden kaynaklanmaktadır?” sorusuna cevap aramaktadır. Bu doğrultuda Filistin sorunundaki çözümsüzlüğün Filistinlilerin dengeleme unsurundaki yetersizliğinden kaynaklandığı hipotezini irdelemektedir. Şen Filistin sorununa tarihî süreçte bütüncül yaklaşmanın yanı sıra Neorealizm kuramıyla değerlendirilmesinin sorunun teorik yazınına katkı sağlayacağını belirtmektedir.

Şerife Akıncı’nın “Veri Madenciliğinde Kümeleme Analizi Üzerine Bir Uygulama: Ortadoğu ve Kuzey Afrika Ülkelerinde Finansal Erişim” adlı çalışması ise bilişim teknolojilerindeki gelişmeye paralel olarak artan verilerin saklanması ve saklanan verilerin

anlamlandırılması için önemli olan veri madenciliği konusunu ele almaktadır. Büyük verinin 21. yüzyılın petrolü olarak nitelendirildiği günümüzde, verilerden önceden bilinmeyen anlamlı bilgileri tahmin etme tekniklerini içeren veri madenciliği, karar verme sürecinde birçok alanda yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Akıncı, Ortadoğu ve Kuzey Afrika (OKA) bölgesinde finansal erişimi açıklayan sekiz farklı temel değişken ile 18 ülke örneğini kümeleme yöntemiyle analiz ederek çözüm önerileri sunmaktadır.

“Arşiv Belgelerine Göre Ayasofya Çevresindeki Mabed ve Yapıların Tamiratları (1839-1923)” başlıklı çalışmada Muhammed Köse, Osmanlı arşiv belgelerini referans alarak, Ayasofya Cami-i Şerifi çevresindeki dinî ve sosyal yapıların günümüze intikaline vesile olan Osmanlı döneminde geçirdikleri tamiratları ele almaktadır. Ayasofya, Fatih Sultan Mehmed’in 1453’te İstanbul’u fethetmesinin akabinde yine onun tarafından camiye çevrilerek Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerif adını almıştır. Fatih’ten sonra da Osmanlı padişahları cami-i şerifin çevresinde hem yeni yapılar inşa etmiş hem de gerektiği zamanlarda bunların tamirini de yaptırarak yapının bir bütün olarak Cumhuriyet’e intikal etmesini sağlamışlardır. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifinin 87 yıl sonra geçtiğimiz yıl içinde ibadete açıldığı dikkate alındığında Akıncı’nın yazısı daha anlamlı hale gelmektedir.

Kitap Tahlili bölümümüzde ise Emre Özsoy, E. Burak Atmaca’nın 2020 yılında yayınlanan “Sovyetlere Muhalefet: Türk Siyasî Muhacirlerinin Bolşevik ve Türk Devrimlerine Bakışı (1923-1934)” adlı kitabını analiz etmektedir. Özsoy, kitabın içeriğini ayrıntılı olarak değerlendirmekte ve çalışmanın daha sonrasında yapılacak araştırmalar için bir temel teşkil edeceğini belirtilmektedir.

Bir sonraki sayıda buluşmak üzere, iyi okumalar diliyoruz.

Prof. Dr. Mehmet GÜNAL
Editör